

Ö?retmenlerin Örgütsel De?i?meye ?li?kin Tutumlar?n? Ölçme Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?retmenlerin Örgütsel De?i?meye ?li?kin Tutumlar?n? Ölçme
Envanteri. Turkish Psychological Scales. Retrieved from
<https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27372>

Özet

Öğretmenlerin Örgütsel Değişmeye İlişkin Tutumları Ölçme Envanteri (TOAD), örgütsel değişim süreçlerine yönelik öğretmenlerin algıları ve duygusal tepkilerini değerlendirmek amacıyla geliştirilmiş bir ölçektir. Bu envanter, özellikle ilköğretim okulu öğretmenlerinin okullarındaki değişim girişimlerine karşı gösterdikleri tutum düzeylerini belirlemeyi amaçlamaktadır. Ölçek, Aydan Kurunoğlu tarafından 2006 yılında hazırlanan yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiştir.

Ölçeğin geliştirme süreci, kapsam geçerliliğini sağlamak amacıyla uzman kanısına başvurularak yürütülmüştür. Elde edilen yüksek güvenilirlik katsayısı (.949), envanterin ölçtüğü yapıya tutarlı bir şekilde ölçme yeteneğine sahip olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Örgütsel Değişme, Öğretmen Tutumu, Okul Yönetimi, Ölçek Geliştirme, Güvenirlik Katsayısı, Eğitim Yönetimi, Likert Ölçeği

Yazarlar

Aydan KURUNOĞLU

Amaç

Bu envanterin temel amacı, ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin, okul yönetimleri tarafından belirlenen veya gerekli görülen örgütsel değişimlere karşı sergiledikleri kabul, direnç veya nötr tutumlar sistematik bir şekilde ölçmektir. Örgütsel değişim, eğitim kurumlarının sürekli gelişiminde kritik bir rol oynadığından, öğretmenlerin bu değişimlere verdikleri tepkileri anlamak, başarılı değişim yönetimi stratejileri geliştirmek için hayati önem taşır.

Ölçek, yöneticilere ve araştırmacılara, öğretmenlerin değişim ihtiyacına ve uygulama süreçlerine ilişkin algıları nicel verilerle analiz etme imkanı sunar. Bu sayede, değişim süreçlerinin daha katımlı ve daha az dirençle karşılanacak şekilde planlanmasına katkıda bulunulması hedeflenmiştir.

Yapı (Construct)

TOAD envanteri, psikolojik bir yapı olarak örgütsel değişimye yönelik tutumu ölçmektedir. Bu yapı, genel olarak bilişsel, duygusal ve davranışsal eğilimler olmak üzere üç temel boyutta incelenir. Ölçek, öğretmenlerin değişimin gerekliliğine, değişim sürecinin şeffaflığına, değişimin faydalarına ve değişimin kendilerini nasıl etkileyeceğine dair inançları ve duygularını

kapsamaktadır.

Ölçülen tutumun yüksek olması, ö?retmenin de?iyimi destekledi?ini ve sürece aktif kat?l?m göstermeye istekli oldu?unu gösterirken; düşük tutum puanları, de?iyim süreçlerine karşı direnç veya ?üphecilik anlamına gelebilir. Bu bağlamda, ölçek ö?retmenlerin de?iyim alg?s?n?n pozitif ya da negatif kutbunu tespit etmek için tasarlanmıştır.

Geçerlik

Ölçeğin geçerliliğinin sağlanması amacıyla geliştirme aşamasında **uzman kan?s?** yöntemine başvurulmuştur. Bu yöntem, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen yapıya ne derece temsil ettiğini, yani kapsam geçerliliğini değerlendirmek için kritik öneme sahiptir.

Uzmanlardan (akademisyenler ve eğitim yöneticileri) alınan öneri ve eleştiriler doğrultusunda, bazı maddeler ölçekten çıkarılmış, bazı maddelerin ise ifade biçimleri değiştirilerek yapısal ve anlamsal netliği artırılmıştır. Bu süreç, envanterin ilgili psikolojik yapıya doğru ve kapsamlı bir şekilde ölçmesini sağlamıştır.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirliği, iç tutarlılık katsayısı (Cronbach's Alpha) hesaplanarak test edilmiştir. Yapılan analizler sonucunda, tüm anket için hesaplanan güvenirlik katsayısı **.949** olarak bulunmuştur.

.90 ve üzeri bir güvenilirlik katsayısı, ölçeğin mükemmel düzeyde yüksek bir iç tutarlılığa sahip olduğunu ve aynı katılımcı grubuna farklı zamanlarda uygulandığında benzer sonuçlar verme potansiyelinin yüksek olduğunu göstermektedir. Bu yüksek değer, ölçeğin araştırma amaçlı kullanımlar için son derece güvenilir olduğunu teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Bu akademik giriş için sağlanan kaynak özetinde, ölçeğin faktör yapısına ilişkin detaylı bir bilgi (açımlayıcı veya doğrulayıcı faktör analizi sonuçları, faktör sayısı, varyans açıklama oranı) yer almamaktadır. Ancak ölçek geliştirme çalışması bir yüksek lisans tezi kapsamında yapıldığı için, faktör analizinin tezin tam metninde yer alması muhtemeldir. Yüksek güvenilirlik katsayısı, ölçek maddelerinin tek bir genel yapıya veya ilişkili alt yapılar güçlü bir şekilde temsil ettiğini dolaylı olarak işaret etmektedir.

Enstrüman

Test Türü: Geliştirme (Özel bir araştırma amacıyla geliştirilmiş özgün bir ölçektir.)

Format: Öz Bildirim Envanteri

Mevcut Dil: Türkçe

Hedef Kitle: Öğretmenler

Yaş Grubu: Yetişkin (Çalışan Öğretmenler)

Popülasyon Detayları: İlköğretim okullarında görev yapan öğretmenler.

Test Metodolojisi: Ölçek, 5'li Likert derecelendirme formatını kullanmaktadır. Katılımcılar, kendilerine sunulan ifadelerle ne ölçüde katıldıklarını belirtirler (1= hiç katılmıyorum - 5= tamamen katılıyorum).

Anahtar Kelimeler

Eğitim Psikolojisi, Örgütsel Davranış, Öğretmen Algıları, Kuruluşlu 2006, Ölçek Güvenirliği, Kapsam Geçerliliği

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımları: Bilinmiyor

Kurum E-posta Adresleri: Bilinmiyor

Yazma Adresi: Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Tez Kaynağı)

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, 2006 yılında yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiştir. Akademik araştırmalarda kullanılmak için genellikle izin alınması gerekir; detaylar için sorumlu yazar Aydan Kuruluşlu veya Pamukkale Üniversitesi ile iletişime geçilmesi önerilir. Ölçeğin ticari kullanım hakkında bilgi mevcut değildir.

Referanslar

Bu envanterin geliştirilmesi için temel referans, sorumlu yazarın akademik çalışmasıdır:

Kuruluşlu, A. (2006). *İlköğretim okulu öğretmenlerinin örgütsel değerleme ilişkin tutumları* (Yüksek lisans tezi). Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli.

Tezin tam metnine Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişilebilir: tez.yok.gov.tr.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdan indirilebilir: [ogretmenlerin-orgutsel-degismeye-iliskin-tutumlarini-olcme-envanteri-toad.pdf](#)

Öğretmenlerin Örgütsel Değişmeye İlişkin Tutumları Ölçme Envanteri Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmuştur ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Değişme ihtiyacı belirlenirken çalışanların performanslarına da bakılmalıdır.

Değişme ihtiyacı okulda çalışan herkese açıklanmalıdır.

ARABPSYCHOLOGY.COM